

უბაღესი უპოლიტიკო

უბაღესი უპოლიტიკა.

№

22

1920 წ.

აპრილის 18

ბათუმს უბაღესს უმწვერვალეს პოლიტიკაში გართული.
ამბობს: „ნეტა ეს ქალოქი რათ უნდა იყოს ქართული?
აგენტები ბლომადა მყავს, მი სკორო ბუდემ უ ცელი!“
ერთი ბაქოსაც დახედოს თუ არ დაუშლის მუცელი!

დენიკინელი

დენიკინელი! იცით რაა დენიკინელი? მე სხვა ამგვარი არ მინახავს ქვეყნად არსება. რუსეთში იგი კომუნისტის სისხლით ქეიფობს, საქართველოში მყის კომუნისტს დაემსგავსება.

როდესაც მირბის ჩვენი ქვეყნის საზღვრებისკენ, ბალშევიკების შიშით ლაჩრულ კუდ ნაძუები, ჩვენზე ლოცულობს ხელ აპყრობილ მუხლ მოდრეკილი, გულწრფელი ცრემლის თითქო დასდის მთელი რუები.

მაგრამ როდესაც შინ შემოვა, მზეზე გათბება, გულს დაიმშვიდებს შეშინებულს და გამხდარს, ის ბალშევიკის ქეჩხოსა და ქურქში ეხვევა და ჩვენ სამტეროდ შრომას იწყებს აქ გაცხარებულს.

დენიკინელი!... იცით კარგათ მისი ბუნება? თქვენ იცით რაა ქეშმარიტი დენიკინელი? როცა ჩვენს მკერდზე გამოთბარს ღონე დაებრუნება, მყისვე შხამიან კბილს გაგვიყრის ცბიერი გველი.

ოჰ, გინდა მომკალ, დენიკინელს ვერ დავენდობი, ის, როგორც მარტი მოლაღატე, ცვალებადია, ის მუდამ სხვისი სისხლითა და ნაშუსით ვაპრობს, მას სხვა ღირსება უკეთესი არ აბადია.

მორიელი.

რკინის გზის ფურცელი № 3.

(ყოველკვირეული გამოცემა რკინის გზის მთავარ მოხელეთა გასართობათ).

კ ა ტ ა რ ა ფ ე ლ ე ტ ო ნ ი.

პირველი აპრილი.

როდესაც რევიზორმა ქურდევანიძემ სადგურ ბათუმის ბაქანზე თავისი (?) ვაგონიდან დიღალი სანოვაგე გადმოაღაგა, სწორეთ პირველი აპრილი იყო.

ჩიკვაძე და ძიძიგური, როგორც დაგეშილი მეძებრები, დაეცნენ ბ-ნ ქურდევანიძეს და დაიჭირეს.

— თქვენი გვარი? სასტიკათ ჰკითხეს დამკერებმა.

— გორდუზიანი. დინჯათ მიუგო ბ-ნმა ქურდევანიძემ.

— ეგ სანოვაგე ვისია?

— ვისი უნდა იყოს, რასაკვირველია ინგლისის მინისტრის ლოიდ ჯორჯის.

— მოწმობა გაქვთ?

— ინგლისელს მოწმობა რათ უნდა. სად ვაგონილა ინგლისელმა მოწმობა აიღოს?

— ჩვენ ინგლისელს კი არა ვთხოვთ მოწმობას, არამედ თქვენ.

და დაიწყა გამოძიება.

რამოდენიმე საათის შემდეგ გამოიკრებოდა ბ-ნი გორდუზიანი სრულიად არ იყო გორდუზიანი, არამედ ნამდვილი ქურდევანიძე, ხოლო მის მიერ ჩაპარებული სანოვაგე ეკუთვნოდა მას და არა პატივცემულ ლოიდ ჯორჯს, რომელსაც იმ დილით სანოვაგე კონსტანტინეპოლში შეეძინა.

— რისთვის გამოიცვალეთ გვარი ბ-ნო რევიზორო? შეეკითხნენ ბ-ნ ქურდევანიძეს.

— შოგატყუეთ.

— ვიცით რომ შოგატყუეთ, მაგრამ ჩვენც ამას გეკითხებით, რისთვის შოგატყუეთ.

— როგორ თუ რისთვის?

— ჰო, რისთვის.

— რისთვის და დღეს პირველი აპრილია.

— სანოვაგე რისთვის გამოაპარეთ საიდუმლოთ?

— სწორეთ იმავე მიზნით. მინდოდა საბაჟოს მოსამსახურეები მომეტყუებია.

მიუხედავად ამ სამართლიანი მიზეზებისა ბ-ნ ქურდევანიძეს, როგორც ჩვენ გვატყობინებენ, დიდი უსიამოვნება მიაყენეს.

კონტრაბანდისტი.

ახალი მინისტრი.

(სიზმარის მაგიერი).

ბ-ნი ამბროსი კიპაშვილი, რომელიც რკინის გზის მთავარ სამმართველოში მსახურებს, ერთობ შორსმჭვრეტელი და წინდახედული კაცია.

როცა სამსახურიდან დაბრუნებული. ტრამვაის ვაგონს მოახტა, გულდასმით მიიხედ-მოიხედა და რაკი ნაცნობი ვერავინ დაინახა დამშვიდებით ჩამოჯდა სკამზე.

— უკაცრავად, თქვენ საით მიბრძანდებით? თავაზიანად ჰკითხა ამბროსიმ თავის მეზობელს.

— რუსთაველის ქუჩაზე, ბატონო ჩემო.

— მსახურობთ ალბათ იქ?

— დიან რედაქციაში ვმსახურობ. თქვენ რკინის გზაში უნდა მსახურებდეთ? არა? იკითხა მეზობელმა.

— დიან მთავარ სამმართველოში.

— რა ამბავია ახალი თქვენში?

— ბევრი არაფერი. ამბობენ ზოგიერთა მოსალოდნელ ცვლილებათა შესახებ.

— მოსამსახურეები ალბათ თქვენთანაც ისევე ზარმაცობენ, როგორც სხვა უწყებებში?

— რა მოგახსენოთ... არიან ზარმაცებიც, ბეჯითებიც... თქვენ ამბროსი კიპაშვილს იცნობთ?

— არა, არ გამიგონია... რა მოხელეა?

— როგორ თუ რა მოხელე, ცნობილი ინჟინერია.

— წარმოიდგინეთ, არც გამიგონია. დარცხვენით მიუგო მეზობელმა.

— ბევრი კეთილსინდისიერი, სამშობლოს მოყვარული და მკოდნე ადამიანი მინახავს, მაგრამ ასეთს ჯერ არავის შევეყრის.

— სასიამოვნოა, ძლიერ სასიამოვნო.

— საინჟინერო აკადემია ჯერ გერმანიაში აქვს გათავებული, შემდეგ საფრანგეთში, მერმე ინგლისში და დაბოლოს ამერიკაში. ომს რომ არ მოგსწრო, იაპონიაშიაც აპირებდი ხარბინის უნივერსიტეტის გათავებას.

— მერმე რა თანამდებობას ასრულებს ახლა ამ უკაცობის დროს?

— ჯერ ჯერობით მცირე ადგილი უჭირავს. არ არის სხვებსავეთ მეტიჩარა, არც დიდ ადგილზე ოცნებობა უყვარს.

— შინაც საჭიროა, ადამიანს ღირსების შესაფერი დაუასებაც მიეცეს.

— არ ვიცი, რამდენათ მართალია, მაგრამ გუშინ ვაგივე რომ გზათა მინისტრათ აპირებენ მის დანიშვნას. თუ ეს გამართლდა, ქეშმარიტათ ღირსეული კაცის ხელში ჩავარდება ჩვენი რკინის გზების საქმე.

— ფრიად სასიამოვნო ამბავი მითხარი. რა გვარია ის ყმაწვილი?

— ნუ თუ მართლა არ ვაგიგონიათ... ამბროსი ჭიპაშვილი, მთელი ქალაქი იცნობს.

უცნობმა მეზობელმა გარკვევით ჩაიწერა გახუნებულ წიგნაკში ბ-ნი ჭიპაშვილის გვარი და ყველაფერი, რაც მის შესახებ მოისმინა.

მეორე დღეს ვაზეთ „ბრძოლაში“ მსხვილი ასოებით ეწერა:

„ახალი მინისტრი. როგორც სარწმუნო წყაროებიდან ვაგივეთ რომ მთავრობის შემადგენლობაში მოსალოდნელია ძირითადი ცვლილებები. გზათა მინისტრის ნოე გ. ხომერკის ნაცვლად უწყების გამგეთ ინიშნება იაპონიაში კურს დამთავრებული ახალგაზრდა ცნობილი ინჟინერი ამბროსი ჭიპაშვილი“.

რკინის გზის მთავარ სამართველოში ამ ამბავმა დიდი სენსაცია, სიცილი და აურ-ზაური გამოიწვია. ყველანი ერთხმათ ამტკიცებენ: ვილაც ეშმაკმა იხუმრა ეს ამბროსი ჭიპაშვილზეო.

ხმა ღვთისა და ხმა ერისა ყოველთვის არ მართლდება.

ტყემალი.

რედაქტორი კვერთხაძე.

ვირი

იგავს გეტყვით საგანგებოს...

ერთ ვირს,
ვირად სანაქებოს,
(არ ვაგაშხელ აქ მის სახელს

ერევენლს, თუ ყარაბაღელს,) ცხვირწინ ჭქონდა დაფენილი საძოვარი ეზო რბილი,

რა იონჯა, ოა სამყური ემოსა მას უცნაური... რაროგ ნორჩი კოინდარი იდგა აბრეშუმის დარი... ძნელათ იტყვის

კაცის ენა, საზრდო იდგა იმოდენა. ეზო მწვანეთ ბიბინებდა, ვირი ხტოდა, ხვიხვიხებდა, სქამდა რასაც კი ინებდა.

და გასუქდა ის მუტრუკი, ნორჩ მდელიოზე ნაბუნდრუკი. ერთხელ, იმა სახედარმა, ვირთა შორის ბრძენთა დარმა,

მწვანით გული რა იჯერა, რა გაივსო, გაიბერა, ძირს სიუხვით დანამთვრალი ხის კენწეროს მისცა თვალი. იქ კი, მალლა კენწეროზე,

თვალ აუწვდენ ხის წვეროზე, კოკრებს გული გაეშალა და ჰყვოდა წითელ თვალა. მისის ეშხით დადაგული

აუტოკდა მუტრუკს გული მას მოუღდა თაიგული... აღბათ მკერდზე დასაბნევათ... და ამ მიზნის მისალწვეად ხეზე ასვლას გაეპირა ეგ დიდუურა და ქვიქვირა.

მე კი აქაც იმ აზრს ვიცავ (თქვენ თავსა და მზესა ვფიცავ!) რომ ვირს რაგინდ სანაქებოს რაოდენიც არ ენებოს, ხეზე ასვლა გაუჭირდეს და ვირობს, ვინც გაუპირდეს.

ჩვენ ვირს სადლაც წაეკითხა, (სისწორე კი არ ეკითხა) რომ ვირები, ინდოელნი ხეზე ხტიან ვით ფრინველნი. მათ ეს საქმე სულ არ უჭირთ,

საზავო კონფერენცია.

რა ყოფილა გაზაფხულის უღმობელი მზეო,
 უცნაურად იმოქმედა „მაღალ სემიზეო“!
 თუ არც გუშინ სწამდათ მისი კანონად ნებაო,
 დღეს ხომ ყველას უხარია: რა ჩქარა დნებაო!

ხეზე ასვლა
 ჩირად უღირთ.
 ვირი ამით ნათამამი
 არ დაფიქრდა არცა წამი,
 ხეს ეცა თავ განწირულად
 და შეახტა მას...
 ვირულად.
 დახეთ ბედსა... ხათაბალო!
 ძირს დაეცა ყირამალო.
 თაიგული ხეთ ვერ იგდო....
 მაგრამ...
 თქმო ამოიგდო!
 ამ იგავის აზრი მთელი
 აქ არ არის გასამხელი.
 ვიტყვი მხოლოდ
 ნაწილს მცირეს:
 ეყოს ვირებს, რაც ივირეს.

ცხვირ წინ განძს ვინც
 ვერა ნახავს,
 ვარსკვლავთ კრეფას კი იზრახავს,
 თქვენ იმედი გქონდეთ სრული
 შეემთხვევა
 ვირს ვირული.

ეშმაკი.

შექანჯალებულის ლექსები.

იწი, ბიწი, იწი, ბიწი!
 ფქვილის ლომი და ხავიწი,
 ფეხზე მესტი ვერ ჩავიცვი...
 რაქნა, სირცხვილით დავიწვი,
 აღდგომა ვერ მოგილოცეთ,

ნაცემართა თავშესაფარი.

ძველათ ამბობდენ, ყველა გზა რომში მიდისო. ეხლა ეს ანდაზა უნდა შეიცვალოს, რადგან დღეს ყველა გზა საქართველოში მოდის.

კვერცხით ხელში, ვერ გაკოცეთ
 რაგქნა ძმებო, რა არ ვქენი,
 ფული, კვერცხის შესაძენი
 ვერ ვიშოვნე, ვერა, ვერა,
 მაპატიებთ, ვიცი, მჯერა,
 მე მილოცვას ასე გვიანს,
 (არ შეფერის ეს კაცს ჭკვიანს
 დარბაზობა, ახალკვირას)
 ქნარს ავიღებ, გავკრავ წკირას,
 ეხლა კვერცხიც შევიძინე:
 (დღე-და ღამე არ ვიძინე,
 ვედარბაზე ყველგან ქათმებს,
 ინდაურებს, იხვებს, ბატებს,
 ყველას ნისკარტზე ვაკოცე,
 თითო კვერცხი ავაცოცე),
 ეხლა მსურს ჩამოგიბინოთ,
 ბინიანებს და უბინოთ,
 გინახულვებთ თითო-თითოდ,
 ამხანაგებს „სავიზიტოდ“

და თუ პასქას, „საცივს“ მაჭყვეთ,
 და თუ ცოტა რამეს მასმევთ,
 თუ მომიჭრით შემწვარ კრავსა,
 ცოტა კბილის გასაკრავსა,
 და გექნებათ მასთან გოჭიც,
 წამეშლება შუბლს ნაოჭიც,
 გულის ჟანგიც გამიჭრება,
 როგორც დილით ვარსკლავთ კრება.
 დავვიანდა, მაშ, დავიწყო,
 გოდორში კვერცხი ჩავიწყო
 და გეახლოთ მხიარული,
 შენაქანჯალ გადაკრული,
 ჰერი, ბიჭო, ჰერი, ჰერი,
 კვერცხს უხდება ლალის ფერი,!..
 აბა დელი, დელი. დელი,
 მიყვარს კვერცხი მე წითელი...
 აბა, ტაში, ჩქარი, ჩქარი!.
 აღსდგა ქრისტე მაცხოვარი,
 და მეც იმიტომ ვიჩქარი,

მოგილოცოთ მსურს სულ ყველას,
პეტრეს, ვანოს, ესიკელას,
პალასის და ჯაჯიკელას,
დაგიკოცნოთ ყურის ძირი...-
თუმც მიჯდება ძლიერ ძვირი,
თითო კვერცხს ყველას გიბოძებთ,
ცხვირის წვერზე თუ მაკოცებთ.
მაშ, დაფიწყებთ! ჯერ გოდორი,
კვერცხით სავსე და თავ სწორი
ზურგზე უნდა მოვიკიდო,
მილოცვის დროს კვერცხი თითო
ამოვადრო, მივსცე ყველას...
პასქა გადაუგდემ მელას,
და მომძახის დელი დელას...

I.

ბატის დიდ კვერცხს ხელში ვიპყრობ,
უწინარეს ყოვლის (ფუიქრობ)
საქართველოს მოულოცო,
მოვეხვიო და ვაკოცო,
უთხრა... „დედა, ქრისტე აღსდგა“!
ჩვენი მტრები ზე ვერ აღგა,
მათ საფლავი გაეთხაროს,
ჩვენმა ხალხმა კი იხაროს,
დღეს რომ გული დაგიჩაგრეს,
იგი წყლული მალე გაქრეს,
ბათოში კვლავ დაგვიბრუნდეს,
მტრებს იმედი გაუმტყუნდეს.

II.

აზერბეიჯანს.

ღმერთმანი, არ მშურს გაკოცო,
მაგრამ, შენ რა მოგილოცო?
შენ აღდგომა ქრისტეს არ გწამს,
შენი ხალხი გოქსაც არ სჯამს?
აბა, რაქნა, ძმავ, მაშადი,
გამოვაცხევე ტორტათ მქადი,
მოვალ შენთან მხოლოდ ამით:
ქიშიშ-ლაბლაბ-შაქარლამით...
საფრთხილო გვაქვს დრო და უამი
ფხიზლად ვიყოთ, სჯობს იცოდე,
მეზობლებს ხელი უწოდე
სამოყვროთ და სამეგობროთ
თორემ სამტროდ, სამეკობროდ
გაწვდილ ხელებს იცნობს ყველა,
და გეწვევა ხათაბელა...
შუღლი, მტრობა, და ქიშპობა,
სჯობს, რაც ადრე მოისპობა;
შეხე, წითელი დათვები!..
ლამის გადმოლახონ მთები,
ყველა ჩვენსკენ იტკირება,
დროზე სჯობს ძალის მოკრება,
მტერიც მაშინ გაგყრება
თუ გსურს მოყვრის დამოყვრება...

გამომართვი ეს კვერცხია,
ცითელი ჭისფერი სცხია...

III.

სომხეთს.

ახპარ! ძმებო, მოგილოცავთ,
მაგრამ, ეს სთქვით, რაზე ხოცავთ
ძმები ერთ-ერთს ასე მტრულად?
სჯობს, რომ იყოთ მეგობრულად.
ყარაბახი... ზანგეზური...
სწყდება ხალხი უბეღური...
დროზე შესწყდეს ქიშპი, შუღლი,
დაჩოქილ ხალხს სტკივა მუხლი,
უნდა ზეზე წამოდგომა,
მშვიდი ყოფნა მშვიდი შრომა...
ახპერ! მოდი მეგობრულად
შემოვძახოთ მეზობლურად,
ტრემლი ვღვაროთ ერთს ტაფაში,
და ვატროთ მტერნი ჩვენი...
ეს კვერცხი კი მიიძღვენი,
თუ გინდ ახლავე გაუტყვენნი
სქამე, გამოსწოვე წვენი...
ცოტა, მეც კი მომიფტყვენნი...

IV.

დენიკინლებს.

დილი, დილო, დილი, დილო,
სუ! არსად არ გამაშხილო,
საქმე ვქენი სასაცილო!
ლაყე კვერცხი, ბატის, ფრთხილად,
დენიკინლებს ნაზად, ტკბილად,
მიულოცე და უთხარი,
ვიცი, ბრატცი, ცუდი არი
იმედების გამტყუნება,
და თქვენც არ გეგემტყუნება,
ლაფდასხმული დაბრუნება,
საქართველოში „соватьсь“,
ჩემთან Христосоваться
აბა ბრატცი, Христось Воскресь
ყველგან პანღური ამოგკრეს.

V.

მუშა-მოსამსახურეთ.

ახლა, მსურს, თქვენ მოგილოცოთ,
ცხვირის კუშტულზე გაკოცოთ,
აქარა და რაქა, ონი,
და მიტომ ხართ, დანაღონი,
მაგიერში, რაციონი
პურის, ბრინჯის და შაქრისა,
გავვიდიდეს, რა გვეღირსა,
ჩავიტკბარუნებთ სულ პირსა,
ძირს ბონები! პური მალლა,
მუშებმა ხმა აღიმადლა.

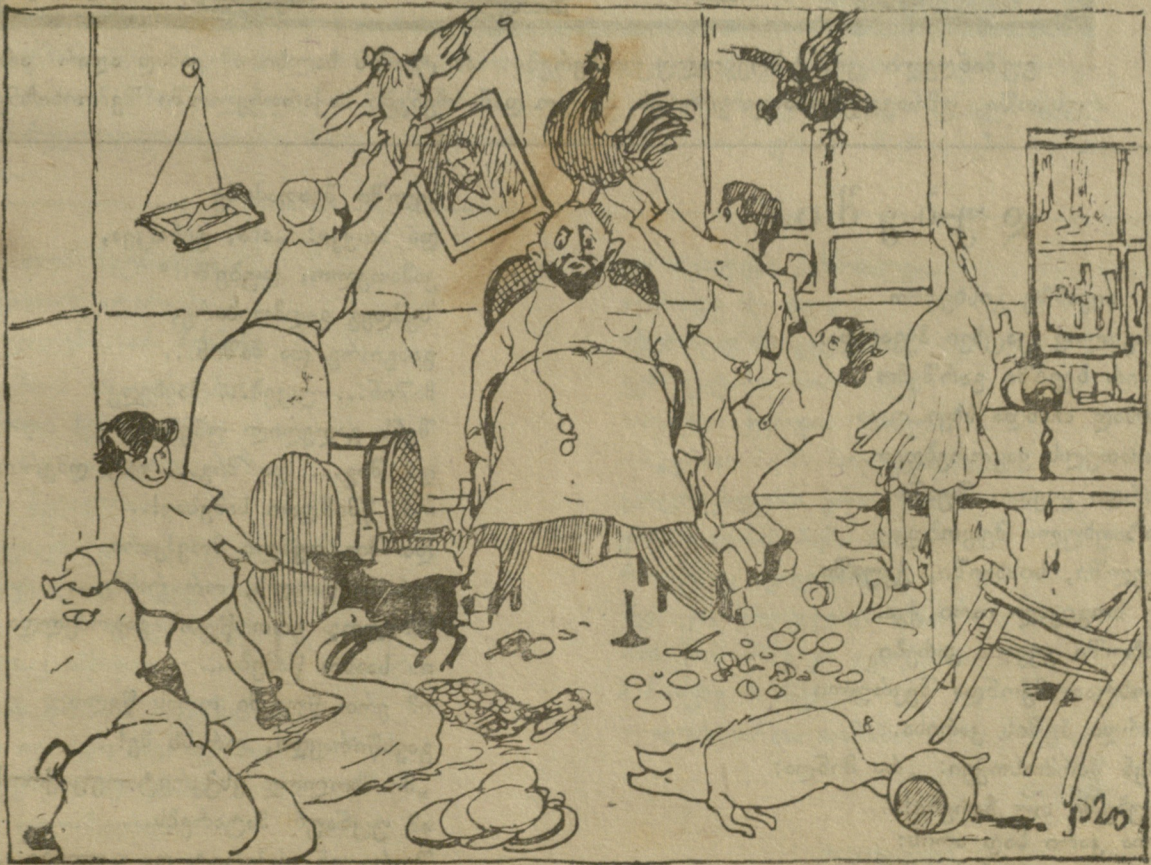
შექანჯ ლეხული.

ქუთაისი.

სამედიცინო ნაწილის მარიე ქ. ქუთაისი განსაკუთრებულ კარგ პირობებშია. ყველა ქუჩაზე სცხვრობს არა ერთი და ორი ექიმი. ზოგიერთი მათგანი ყოველგვარი საშუალებით ცდილობს ხალხს ქირი შეუმსუბუქოს.

რომ ხალხს ბონები შემოენახოს და ამით მომავლისთვის თანხა შეუგროვდეს ეს ექიმები პირდაპირ ნატურალურ სასყიდელზე გადავიდნენ. იღებენ გოჭებს, კვერცხებს, ქათმებს, ბატებს და წარმოიდივნეთ ინლოურებსაც.

ათი-ხუთმეტი ამგვარი კლიენტის მიღების შემდეგ ექიმის სახლი საუცხოვე ზოოლოგიურ ბაღს წარმოადგენს ხოლმე.

„კონტრეკოლუციონერი“.

გუშინდელი კონტრეკოლუციონერები. ამ ტომის ხალხი ამ ჟამად აღარ არის რუსეთში. უმრავლესობა დახვრიტეს, ხოლო დანარჩენები საქართველოში შემოიხიზნენ

დ უ ბ ე შ ი.

აივანზე ვისხედით.
 ირგვლივ ცაცხვი ჰყვავოდა.
 ხშირ ხეებში გარშემო
 არსად სჩანდა სხვა ოღა.
 კამათელს ვაგორებდით.
 ნარდი გვედო შუაში.
 გაზაფხული მეფობდა
 გულში, სისხლში, კკუაში.
 მე მოგიკალ ორი ქვა.
 სახლში ყველა კარები
 კობტათ მქონდა შეკრული
 გარდა ბეშის კარისა.
 შენ წარმოსტქვი: „რა შინდა:
 დუბეში თუ ჩარები!..
 ღია კარი სად არის:
 ფანჯისა თუ ჩარისა?“
 კამათელი აიღე,

ხელში შეათამაშე
 და სტქვი: „ახა, გენაცვა,
 კამათელო, დუბეში!“
 შემდეგ გადმოიხარე,
 გააგორე და მაშინ...
 მაშინ... უცებ... ჩავხედე
 შენს გაღვლილ უბეში...
 და შიგ... და შიგ... ოჰ, ღმერთო!..
 ოჰ, წმინდაო სამებაჲ!..
 და შიგ თვალი მოვჭკარი
 ორ სახწაულს, ორ რასმე...
 მხოლოდ ერთ წუთს გაგრძელდა
 ის საამო წამება...
 იმ ერთ წუთში ორას წელს
 გავსწირავდი, ორასს მე!..
 „მე მხოლოდ ვსჭკრეტ—ვფიქრობდი—
 ამ უცნაურ პატარებს...
 შორიდან ვსჭკრეტ და ვკვდები...
 და გული მიყუჩნდება...“

კონტრეგოლუციონერები.

გუშინ ესენი რევოლუციონერებად ითვლებოდენ, დღეს კი კონტრეგოლუციონერებად არიან გამოცხადებულნი. უკეთუ ამათაც ისე გაუმკლავდენ, როგორც გუშინდელ კონტრეგოლუციონერებს, ხვალ საბჭოთა რუსეთში აღარც ერთი მცხოვრები აღარ აქნება.

ის კი, თითონ პატრონი,
 სულ თავისთან ატარებს...
 როგორ უძლებს, არ მესმის,
 ცეცხლი რომ არ უჩნდება!...
 და გეტყვადი ჩემ გულში:
 „როგორ ნუ გავჰყვირდები?
 კამათელი წყვილია...
 ჩვენც წყვილი ვართ, მე და შენი...
 ქვებიც წყვილად მოგიკალ...
 წყვილად გაქვს ის კვირტები...
 —აქ რაღაც ამბავია,
 თუ მრწამს წმინდა ზედაზე!“...
 ამ დროს იგრძენ, შეჰშფოთდი,
 ათრთოლებულ ხელებით
 დაიფარე გულ-მკერდი

და თვალები მესროლე...
 აგარიდე მე თვალი
 უხერხულ ჩახველებით:
 ვერ ვატარე ბოლომდე
 თავხედი ქურდის როლი.
 —ერთი ბეში მოგსვლიათ...
 გააცოცხლებთ ერთ ქვასა!“ —
 ყრუთ გაისმა ჩემი ხმა,
 როგორც აკალდამაში.
 შენ კი, მიღეულის ხმით,
 თითქოს არც კი გეთქვასო,
 მ.პასუხე მიბნედი:
 —აღარ მინდა თამაში!

თავუნა.

როგორ გავხდი ორატორი.

ანუ

ჩემი ცოლის როლი ჩემი ბაკალავრის საქმეში.

„გლახა ცოლისა ყოლასა
სჯობს კარგი ცოლის ყოლაო.“

ს. ზურგიელიძე.

I.

უნდა მოგახსენოთ, რომ ჩემს მეუღლეს თაობიდანვე ძალიან მოსწონდა საზოგადო მოღვაწეები, ხოლო საზოგადო მოღვაწეთა შორის ყველაზე წინ ის ორატორებს აყენებდა.

რევოლიუციის შემდეგ ჩემი ცოლის ასეთი შეხედულება, კიდევ უფრო გაღრმავდა: ორატორობამ მის თვალში სხვა ყველაფერი დაჩრდილა და დააბნელა.

ეს ცვლილება მას ჩემთან დამოკიდებულებაშიაც აშკარათ დაეტყო. უწინ თუ იშვიათათ იტყოდა: „რა კარგია ორატორობაო!“ — გადატრიალებასა და, განსაკუთრებით, საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ დღე ისე არ გავიდოდა, რომ ვესლიანათ არ ეთქვა ჩემთვის: „რა ცოდვამ ჩაგიგდო ეგ ენა მუცელში!? რა გიჭირს კრებებზე შენც ილაპარაკო? მუნჯი ხომ არა ხარო?!“

მე ხან რას ვუპასუხებდი და ხან რას, მაგრამ კითხვა ყოველთვის ხუმრობის სფეროში გადაქონდა და ამ რიგათ დასაწყისშივე ვსპობდი მოსალოდნელ უსიამოვნებას.

II.

ერთ დღეს ჩვენი ქალაქის მოედანზე დიდი მიტინგი გაიპართა. მომენტის შესახებ სიტყვა წარმოსთქვა თფილისიდან საგანგებოთ ჩამოსულმა პირმა. გამოვიდნენ ადგილობრივი ორატორებიც, სულ ოცდახუთმეტმა კაცმა ილაპარაკა. ჩემი ცოლი ყველას გულ-დასმით უსმენდა და მხუთვარე ტაშით აჯილდოებდა.

როდესაც ორატორების სია ამოიწურა, მან თავი ჩემსკენ მოიბრუნა და მუდარით ჩამომილაპარაკა.

- ა, კაცო, შენც გადი და სთქვი რამე!
- შეხუპრები? ღიმილით შევეკითხე მე.
- სრულებითაც არა! სერიოზულათ გეუბნები. მე გამეცინა.

ის გაბრაზდა. „სახლში მობრძანდი, და იქ გაცემ საკადრის პასუხსო!“ მომახალა მუქარით და შინისაკენ მოჰკურცხლა.

აშკარა იყო, რომ მან გადასწყვიტა ჩემს წინააღმდეგ აქტიური ბრძოლის დაწყება და სტრატეგიული მოსაზრებით ბრძოლის ხაზი ქალაქის მოედნიდან საკუთარ ბინაზე გადაიტანა.

უნდა გამოვტყდე, რომ მე მშვიდობიანობის

მოყვარული ადამიანი ვარ. ომისა და ზავისკაცობის ში თამამათ შეიძლება ვილსონის თანამოაზრეთ ჩავითვალო, ჩვენ ორთავეს საშინლათ გვეგავრება ყოველ-გვარი ბრძოლა და დავი-დარაბა. ომი ჩვენ უბედურებათ მიგვაჩნია, ზავი კი ბედნიერებათ. ამიტომ ომის თავიდან ასაცილებლათ არც მე და არც ვილსონი არ ვერიდებით არავითარ მსხვერპლს, თუმცა, აქვე უნდა აღვნიშნო, მსხვერპლის გაღების საკითხში ჩვენ შორის პატარა პრინციპიალური ხასიათის განსხვავებაც არსებობს: მაშინ, როცა ვილსონი მხოლოდ სხვისგან მოითხოვს სამშვიდობო მსხვერპლის შეწირვას, მე უსასტიკესი მტრის სასარგებლოდაც შემიძლია ასეთი მსხვერპლის გაღება. ეს მე აშკარათ დავამტკიცე ჯერ კიდევ 1917 წლის შემოდგომაზე, როცა ერთ-ერთ საზოგადო კრებაზე ხმა მივეცი ესერების ორატორს, რომელიც, ამტკიცებდა რა, თუ რა დიდი უპირატესობა აქვს მშვიდობიანობას ომიანობასთან შედარებით, მოითხოვდა ბათუმის დაუყოვნებლივ გადაცემას ოსმალთათვის...

ამის შემდეგ ადვილი წარმოსადგენია, თუ რა მძიმე შთაბეჭდილებას მოახდენდა ჩემზე ჩემი ცოლის მიერ გადადგმული ნაბიჯი.

III.

ნაშუალამევის პირველი საათი იქნებოდა, როცა მე სახლში მივედი და საწოლი ოთახის კარებთან ფეხ-აკრეფით მივიპარე. მართალი გითხრათ, იმედი სავსებით გადაწყვეტილი არ მქონია. ინცინდენტის შემდეგ საგრძნობმა დრომ განვლო, და მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ ამ ხნის განმავლობაში ჩემი ცოლი, სავსებით თუ არა, შედარებით მაინც დამშვიდდებოდა, და მისი შემოტევა ისე მკაცრი და შეუბრალებელი აღარ იქნებოდა, როგორც ეს მაშინ, იმ ცხელ გულზე იყო მოსალოდნელი. მეც ამ მოსაზრებით დავიგვიანე; მაგრამ ის ფაქტი, რომ საწოლი ოთახის კარები დაკეტილი დამხვდა, ნათლათ მოწმობდა ჩემი ტაქტიკის დამარცხებას...

ფრთხილათ და მორიდებით მივაკაკუნე კარებზე.

— ვინა ხარ? მომესმა ჩემი ცოლის ნაძინარევი ხმა.

— მე ვარ, ჩემო.. ეგ კარები რათ ჩაგიკეტია, გენაცვალე?

— შენ ენაცვალე შენს ეშმაკს!

— გააღე ეგ კარები.. საშინლათ ცივა, — გავიყინე.

— სულიც გაგვარდნია!

— მე არ მესმის ასეთი ხუმრობა!. მალე ორი საათი შესრულდება. უნდა დავიძინო, თუ არა?.

— რაც გსურს, ის ქენი ოთახში კი არ შემოგიშვებ.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ ჩემი არ გეყურება.

— ქალო, ნუ თუ არ იცი, რომ ყველაფერს თა-

ვარლამ ჰერცეზიშვილი.

აკაკი ჩხენკელი.

ვისი შნო და უნარი უნდა? ვინ მე და ვინ ორა-ტორი?!

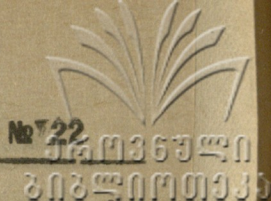
სადა მაქვს საორატორო ნიჭი? ხმაც ხომ წვრი-ლი და დაბალი მაქვს! ნუ თუ შენ არ იცი ეს? ამისათვის რათ მიმწარებ სიცოცხლეს? რათ მაყურ-ყუტებ ამ ცივ ოთახში?!

— ნიჭიც შეგწევს და უნარიც; ხმაც ძალიან კარგი გაქვს და ლაპარაკიც მშვენივრათ შეგიძლია! — უნაზე არ გინდა ჩემი გასახარებელი საქმე გააკეთო,

მარა, თუ ქალი ვარ, ძვირათ დაგიჯენ ჩემს ასე აბუჩათ ავლებას!

— ორატორობა ჩემს ძალ-ღონეს აღემატება. სხვარამ მთხოვე და ნახე, თუ რა ვქნა... აი მაგა-ლითათ, პოეზობას უფრო ადვილათ შევიძლებ. ჩემს ყმაწვილობაში კიდეც დამიწერია რამოდენიმე ლექსი...

— პოეტობა! დიდი რამე კია პოეტობა! ძველი, დრო მოკმული ხელობაა.

— მაშ, კომპოზიტორობას დავიწყებ! საპატიო დარკიც არის და მოდაშიაც ეხლა შემოდის.

— არ მინდა!

— ეხ, რომ იცოდე, რა კარგი რეჟისორი ვიქნებოდი.. ფრთხილათ შევაპარე მე პატარა ხნის სიჩუმის შემდეგ.

— არა გაქვს რეჟისორისათვის საჭირო ცოდნა და მომზადება თუ! დაცინვით გამომეხმაურა ის.

— სამაგიეროთ მე სხვისთვის ხელის შეშლა არ მიყვარს, და ჩემს გულს შურის გრძობა არ ეკარება.. შენ ეგ სახუმარო საქმე არ გეგონოს, ჩემო კარგო. ეგ თვისებებია, რაც არის, თორემ, მარტო ცოდნით თუ საქმის გაკეთება შეიძლებოდა, ჩვენი რეჟისორები ამდენხანს ააყვავებდნენ ჩვენს სცენას.

— თავი დამანებე, თუ ღმერთი გწამს;

— დაგანებო კი, მაგრამ... ეგებ, ბოში, ჩემმა მთავრებაში შესვლამ დაგაკმაყოფილოს, მივმართე მე მას ახალი წინადადებით, ძნელი საქმეა, მაგრამ..

— თავი დამანებე მეთქი! დაიყვირა მან, რაც ძალი და ღონე ქონდა, და სიტყვა შუაზედ გამაწყვეტინა.

მუდართა და ტკბილი სიტყვით რომ ვერაფერს გავხდი, ხმა ავიმალღე და ისე დავუწყე ლაპარაკი.

— სრულებითაც არ მეშინია შენი მუქარის, მტკიცე და იმედიანი კილოთი სთქვა მან. ძველი დრო არ გეგონოს ეხლა! მამაკაცების ბატონობის ეპოქა სამუდამოთ გაქრა. ყველაფერს საზღვარი აქვს, და ქალების ტანჯვა-წვალებასაც ბოლო მოეღო. ცოლი და ქმარი დღეს უკვე თანასწორ-უფლებიანი მოქალაქენი არიან,

— კაი დაგემართოს, მაგრამ ეგ როგორი თანასწორობაა: შენ მაქ, საზიარო ლოგინში, წევხარ თფილათ, და მე კი აქ ვიყინები ამ შუა-გულ ზამთარში?!

ცხადია, ამ შეკითხვაზედაც თავისებურ პასუხს გამცემდა ჩემი ცოლი, მაგრამ ამ დროს მოხდა ერთი შემთხვევა, რამაც საქმის მდგომარეობა არსებითათ შესცვალა, და ბრძოლის სასწორი მოულოდნელათ ჩემსკენ გადმოხარა: ხმაურობაზე გამოედვიდა ჩვენს პატარა ბავშვს და ტირილი მოართო.

— არიქა, მამილო, მიშველე რამე და მე მკითხე შენი პატივისცემა, მივაძახე მე მას.

— მამა! დაიღრიალა ბავშვმა ჩემი ხმის გაგონებაზე და ტირილს უმატა.

— აბა, გენაცვალე, აბა, მამილო, ვაგულიანებდი მე ყმაწვილს.

ისიც თავ-გამოდებით ყვიროდა და, მიუხადავთ დედამისის ცდისა, რომ ის როგორმე დავმშვიდებინა, კათეგორიულათ მოითხოვდა ოთახში ჩემს შეშვებას.

ბოლოს და ბოლოს ჩემი ცოლიც იძულებული

გახდა ბავშვის ახირებას დამორჩილებოდა და ჩემთვის კარები გაეღო.

ოთახში შესვლისას ერთი მაგრათ მომაწყევლა, ხოლო დაწოლის დროს ორ-სამ ადგილზე მიჩქმიტა კიდევ, მაგრამ ყოველივე ეს მე იობის მოთმინებით ავიტანე და... თფილ ლოგინში ჩაფლულმა თვალები დავხუჭე ტკბილი ძილის მოლოდინში

4

იმ დღიდან მოწყებილი მე ტკიბლათ აღარ მიცხოვრია. ჩემმა ცოლმა ჩემს სახლში ჯოჯოხეთის ცეცხლი დაანთო და.. მწვავედა შეუბრალებლათ.

ლანძღვა-გინებითა და წყევლა კრულვით რომ ვერ გამტეხა, ეკონომიური ხასიათის ბლოკადა გამომიცხადა და დღიური ულუფა ისე შემიმცირა, რომ სულს ძლივს ვდაფავდი.

ბრძოლის ამ უკანასკნელმა მეთოდმა ისე მომადულა თავი, რომ ახალ-ციხის ფრონტზე კინაღამ წავედი მოხალისეთ.

— რომ მომკლან?! ჩემდა უნებურათ დამებადა ასეთი კითხვა, როცა სამგზავროთ აბარებულმა სახლიდან გაპარვა დავაპირე.

— მერე რის გულისათვის? ომის სასწორზე თავის დადებას ის არა სჯობია-ვსცადო ეგ რაღაც ორატორობა? შეიძლება კიდევ გამოვდგე.. და, თუ ვერ გამოვდგები, ამას ხომ ჩემი ცოლიც დანახავს და მომეშვება. მეც გავჯიუტდი, თორემ... რომ შევტყუებ? ჯანი გავარდეს! ამდენ ჯანჯვასა და სასიკვდილოთ თავის გაწირვას ვანა ერთხელ სირცხვილის ქამა არა სჯობია? ოღონდაც, რომ სჯობია!..

— შენ გაიმარჯვე! დინჯათ ვუთხარი ჩემს ცოლს და ამით ვაგრძნობინე, რომ მე, თანახმად მისი სურვილისა, გადავსწყვიტე ჩემი ნიჭის ცდა მჭერ-მეტყველების დარგში.

— ძლივს!. ნეტარების ღიმილით წარმოსთქვა მან და.. ღმერთო ჩემო, რა ტკბილი იყო ის კოცნა, რომლითაც მე მაშინ, ორი თვის გაფიცვის შემდეგ, გამაბედნიერა ჩემი ცხოვრების უბადლო თანამგზავრმა!

პირველათ სოფლის მიტინგზე გამოვედი სალაპარაკოთ. ხალხმა ტაში დამიკრა, მაგრამ მე თითონ ძალიან უკმაყოფილო დივიჩი ჩემი გამოსვლით.

— შენ ვგონია,—ცუდათ ილაპარაკე? მკითხა ჩემმა ცოლმა, როცა მასაც გაუუზიარე ჩემი აზრი, ჩემი, როგორც ორატორის, დამარცხების შესახებ.

— მაშ, ვუპასუხე მე, შიგა და შიგ ენის თავისუფლათ მობრუნებაც კი გამიჭირდა. ნუ თუ შენ ვერ შემნიშნე ეს?

— ეს ასეც უნდა მომხდარიყო. აქ გასაკვირი არა არის რა. შენ ხომ პირველათ გამოდი დღეს.

სახელმწიფო თეატრი

მიშელ დარიალ—ნანობაშვილი—ვერტერი

დიომიდე თოფურიძე. დამფ. კრებ. წევრი.

რამოდონიმეჯერ, მართალია, წაიბორძიკე, მაგრამ ეგ სიმორცხვით მოვივიდა და არა უუწარობით. საერთოთ კი შენმა დღევანდელმა გამოსვლამ ნათელჰყო, რომ შენ ლაპარაკი შეგიძლია. მეტისმეტი სიმორცხვე.. მაგრამ არა უშავს: ორ-სამხელ გამოსავლის შემდეგ სირცხვილსაც საკმარისათ დაკარგავ და ჩინებული ორატორი დადგები...

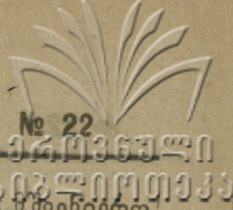
— ახირებული ქალი ხარ, ჩემმა მზემ! ხომ დაინახე, რომ...

— მე დავინახე უტყუარი ნიჭი, რომელიც, ეჭვს გარეშეა, ძალიან მალე გაიშლება და გაიფურჩქნება!

აღარ შევლაპარაკებდვარ. გულში კი გადაწყვეტით ვსთქვი: სულიც რომ ამოხვადო, დღეის შემდეგ მე ტრიბუნაზე ფეხს აღარ შევდგამ მეთქი!

6

გავიდა ათი დღე. გაზეთ №-ში დაიბეჭდა პატარა კორესპონდენცია იმ სოფლიდან, სადაც მე ვილაპარაკე. წერილში აწერილი იყო ის მიტინგი, რომელზედაც მე გამოვედი და სიტყვა წარმოვსთქვი. უცნობი რეცეზენტი ქება-დიდებათ მიხსენიებდა და, სხვათაშორის, ასეთ სტრიქონებს მიძღვნიდა: „დაბალი, მაგრამ საკმაოთ წმინდა ხმა, ლამაზი წინადადებები, საკმარისი ცოდნა, საგანზე სწორი შეხედულება, მკვეთრი ლოლიკა და საღი ტემპერამენტი,—აი რითი ხიბლავს მსმენელთ ახალ-გაზრდა ორატორი... აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ნიჭიერი ორატორი გადაჭარბებულ სიმორცხვეს იჩენს, რაც მის ერთათ-ერთ უარყოფითი თვისებას წარმოადგენს. საჭიროა ამ ნაკლის თავიდან მოცილება.

ორატორს მარტებს მეტი სითამამე და გაბედულება. ვუსურვებთ ახალ-გაზრდა ორატორის ბუნებრივ ნიქს შეუჩერებელივ ზრდასა და განვითარებას. კეთილი იყოს მისი გამოჩენა ჩვენი საორატორო ასპარეზის თვალ-საჩინო ადგილზე“.

— ეხლაც არა გჯერა? წყნარი ღიმილით მკითხა ჩემმა ცოლმა, როცა მე ამ წერილის კითხვა გავათავე და გაზეთი მაგიდაზე დავდევი.

— შენ კი გჯერა ყველაფერი ეს? შევეკითხე მე ჩემის მხრით.

— ხომ ხედავ: თეთრზე შავით არის დაწერილი.

— ნეტავი ვინ უნდა იყოს ავტორი? თითქოს იქ ისეთი არავინა სჩანდა, რომ...

— შენ არ შეგინიშნავს, თორემ იქ ინტელიგენტებიც იყვნენ.

— შეიძლება იხუმრა ვინმემ, ა?

ეებს! რა შეუსმენელი რამა ხარ?! მე არ დამიჯერე, კორესპოდენტის გულწრფელობაში ექვი შეგაქვს... მაშ ვისლა დაუჯერებ, რომ შენ შეგიძლია ორატორობა, გაქვს საამისო ნიჭი და უნარი?.. გაბედულება გაკლია, და ეს არის შენი უბედურება. მეც ამას ვამბობდი, წერილის ავტორიც ამას აღნიშნავს. მოიშორე ეგ ნაკლი და... ერთი სიტყვით, მეტი გაბედულება და სითამამე, როგორც ამას გირჩევს წერილის ავტორი.

— ეგ ადგილი საქმეა, მაგრამ...

— კიდევ „მაგრამ!“.. დაანებე, კაცო, ამ „მაგრამებებს“ და „თუებს“ თავი! რათ უნდა ჩაქრო შენი გაუბედაობით ის დიდი ნიჭი, რომლითაც შენ ასე უხვად დაუჯილდოებიხარ ბუნებას?!

ორ-სამხელ კიდევ გადავიკითხე წერილის ის ადგილი, სადაც ჩემს შესახებ იყო ლაპარაკი. თვალ-წინ წარმომიდგა ის მიტინგი, მომავონდა ის წაში, როცა მე ტრიბუნაზე ავედი და ლაპარაკი დავიწყე... და ამ მოგონებამ ისე გამიტაცა, რომ მე ჩემი თავი გაორებულათ წარმომიდგინე: ერთი მოლაპარაკეთ, მეორე მსმენელათ. მაგრამ ეგ მოლაპარაკე ეხლა სულ სხვანაირათ მჩვენებოდა. ის ლაპარაკობდა მწყობრათ, მდაბიოთ, ყველასათვის გასაგებათ; ხან ნელა, წყნარათ, ხან კი მრისხანეთ შესძახებდა და შეყვირებდა... ხალხი სულ-განაბული უსმენდა და თითოეულ მის სიტყვას დიდი ინტერესითა და ხალისით იჭერდა... აი უკანასკნელი წინადადებაც დასრულდა, და ზღვა ხალხის ერთ-სულოვანმა ტაშის ცემაში და ვაშის ძახილმა შესძრა მიდამო.

გამოვერკვი.

— კიდევ ყოყმანობ? შემეკითხა ამ დროს ჩემი ცოლი, რომელიც სახეზე მომჩერებოდა და ჩემი სულის თითოეულ მოძრაობას ზედ კითხულობდა.

— არა, აღარ ყოყმანობ, ვუპასუხე მე.

— მაშ, გაუმარჯოს ორატორს! დაიძახა მან და ჩემსკენ გამოექანა.

— შენც, შენც გაგიმარჯოს, ჩემო შეგნიერო! და ვიყვირე მე... და ჩვენ ერთმანეთს გადავხვით.

7

რამოდენიმე თვის განმავლობაში მე ისე გავთამამდი, რომ წინინდელი გაუბედაობის კვალიც კი აღარ დარჩენილა ჩემში. ტრიბუნა ისე შემიყვარდა, რომ ეხლა უიმისოთ სიცოცხლეს კი ვერ წარმომიდგენია. მიტინგებზე სიარული და სიტყვის წარმოთქმა ბუნებრივ მოთხოვნისებრ გადამქცა. ჩემი აღდგომა მაშინ არის, როცა ჩვენს ქალაქში ან მის ახლო-მახლო მდებარე ადგილებში მიტინგი გაიმართება, და მე სიტყვის თქმის საშუალება მომეცემა. ხშირათ შორეულ სოფლებშიაც კი დავდივარ საჯარო კრებებზე მიმდინარე მომენტის შესახებ მოხსენების გასაკეთებლათ... ორატორი ვარ ჩინებული, მაგრამ უბედურება ის არის, რომ ამ დასაქცევ პროვინციაში ჯეროვანათ ვერ მაფასებენ. ადგილობრივი მოწინავე პირები აღმაცერათ მიყურობენ და... ხშირათ დამცინიან კიდევ! „შინაურ მღვდელს შენდობა არა აქვსო“ ამბობს ანდაზა, მაგრამ მართლ ამ ანდაზითაც არ აიხსნება ზემო აღნიშნული მოვლენა. აქ ინტრიგა და შური უფრო დიდ როლს თამაშობს, ვიდრე „შინაური მღვდლობა“. მაგრამ მე მაინც არ ვიტებ გულს, სავსებით დარწმუნებული იმაში, რომ „შუბი ხალთაში არ დაიშალება“, და ბოლოს და ბოლოს მეც სათანადო ადგილი დამეთმობა ჩვენი სამშობლოს უახლეს ისტორიაში...

ჩემმა ცოლმა უკვე მიიღო თანხმობის ბარათი ბატონ იოსებ იმედაშვილისაგან, რომელსაც ამას წინეთ წერილობითი სთხოვა ჩემი სურათისა და მოკლე ბიოგრაფიის მოთავსება ჟურნალ „თეატრი და ცხოვრებაში“. პატივცემულ რედაქტორს საპატიო ადგილი დაუთმია ჩემთვის აგრეთვე მის მიერ განზრახულ „გამოჩენილ ქართველთა ლექსიკონში“. როგორც ხედავთ, ჩემი მომავალი სავსებით უზრუნველ-ყოფილია, ჩემი დიდების მზე არც თუ ისე დაიგვიანებს ამოსვლას, და მის ბრწყინვალეობას აღწავა ვერ გააფერმკრთალებს პროვინციის ქაობის უსუსური ნისლი.

ჩემი ცოლიც დარწმუნებულია ამაში, და მის სიხარულს საზღვარი არა აქვს... მე კიდევ მისდამი ვგონობ უაღრეს სიყვარულს და დიდ პატივსაც ვსცემ მას, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც მე გავიგე, რომ ის წერილი, რომლის გავლენითაც მე ასე თამამათ გავექანე საორატორო შარა-გზაზე, მისი დაწერილი ყოფილა...

D

ახალი ჰოეზიის ნიმუშები.

ავადმყოფი.

მქლე სარეცელზე დაინარცხა ჩემი სხეული,
და უწესრიგოდ ვარ ლოგინში მიყრილ-მოყრილი,
ზანტად ეცემა ძირს ხელები ზე არხეული,
მახრჩობს ოფლის ზღვა ტანჯვისაგან უხვად დაღვრილი.

ვარ მიჯაჭვული ერთ ადგილზე მკაცრი სასჯელით,
რადგანც ვეურჩე ჩემს მბრძანებელს და შევებრძოლე,
მჩხვლეტავს გვერდებში, ვით ქალი მატყლს, ბასრ საჩჩელით
და კბილთა ღრქენით ზიზღს უცხადებ სენს, შენაბრძოლი.

თლად წარმეკვეთა იმედის ფრთა, ვარ მოქანცული,
სიცხე ჩამიშრეტს მალე თვალებს ქუთუთოებში,
ვბორგავ და ვშფოთავ, ზეზე ვდგები ცეცხლ მოდებულში...
გამიშვით გარედ... ვიწვი... ვყვირი... გამიშვით მთებში.

ვილაკამ თავს ქვეშ რალაც ცივი შამომიგორა,
და თავის კოსრო გამიგრილდა და მივიბნიდე,
ჩავთვლიმე ზანტად, და სიზმრებმა მთებს გამაშორა,
საღლაც ვიხილე უცხო მთები და ცისა კიდე.

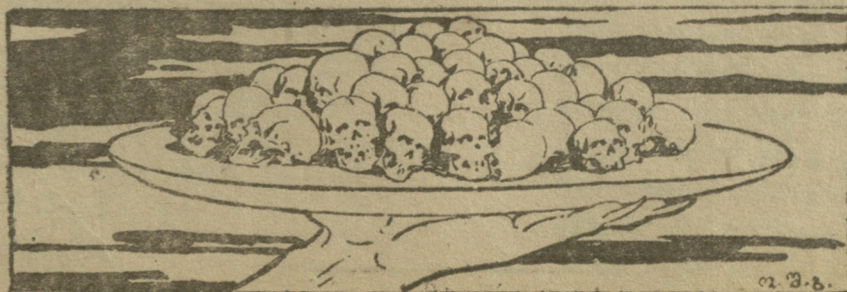
გამოვიღვიძე... მოთენთილი თვალებს ვერ ვახელ...
გამქრალ დღეების სიამენი მომაგონდება,
მე იმათ მიძღვნეს ეს წამება, მაგრამ არ ვამხელ,
და არც კი ვნანობ... გული ამით არ მიღონდება ..

მრუში სიცოცხლე ვერ მაშინებს ტანჯვა წამებით,
წუთის სიამეს მე შევსწირავ მრავალ დღის ტანჯვას
მე არ დავზოგავ ტკივილებით გრეხას და მანქვას,
ოღონდ ვიცხოვრო დრო ჩაგდებით ტკბილი წამებით.

ვიყო ლაჩარა ჯანისათვის თუ ავიკრძალო
წუთებზე ასხმულ სიტკბოების წარმავალობა,
არ მაქვს სხეულის სიბრალული, ან რად ვეკრძალო?
განცხრომის შემდეგ მიყვარს ტანჯვის ბრწყალში კაღობა!

მქლე სარეცელზე მე შრავალჯერ დაინარცხები
საზარი სენი მწამს მრავალჯერმე დამიმონებს,
მაგრამ ვერ მომდრეკს ჯიუტს, —ამაყს ყოფნის მარცხები,
რა წარმტაცია სიტკბო, ტანჯვა რომ მოგაგონებს.

ილლაჟ სი.ძე.

ი. შ. ბ.

ამიერ კავკასიის რესპუბლიკათა კონფერენციაზე.

ხელში ზეთის ხილის შტო,
ფულში???